

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-és szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felzárkálások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájner Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónap — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 44. szám.

Péntek, február 22.

A kiegyezés.

— február 22.

Valahányszor a kiegyezés ügye szóba kerül, harci riadók hallatszanak mindenfelől. A lehangosabb a harsona hangja természetesen a Lajthán tulon, ahonnan fenyegető szövegök hangzanak felénk.

Három osztrák miniszter állott be főkéntüknek s Beck, Prade és Derschatta kiáltotta egyértelműen át hozzánk, hogy ha az autonóm vámtarifa palamenti elintézésébe fogunk, ők ezt hadizenetnek tekintik. Mivel pedig a kiegyezés kérdésében a hadizenet a reciprocitás megszűnését és így a gazdasági különválás gyakorlati megvalósítását jelenti, az osztrák miniszterek triójának a fenyegetése azzal egyértelmű, hogy amint mi a vámtarifát tárgyaljuk, ők az osztrák fináncot Oderbergből azonnal Marchegghez vezényelik és ott fekete sárga vámsorompót állítanak fel.

Persze nem olyan egyoldalú ez a helyzet, amilyennek a bécsi sajtó szeretné feltüntetni. A magyar kormány tekintettel a kereskedelmi szerződésekre, 1917-ig hajlandó az érdekeinket érvényesítő kiegyezési szerződést kötni, de nem riad vissza más eshetőségtől sem. Ezt világosan bebizonyította most, amikor a kiegyezési tárgyalások osztrák részről tapasztalt elposványosításával szemben nem panaszkodott, nem fenyegetődött, hanem egyszerűen napirendre tűzette a képviselőház közgazdasági bizottságában az autonóm vámtarifát. Erre támadt a Lajthán tula fenyegető lármája. Azt mondta az osztrák kormány, hogy már a vámtarifa bizottsági tárgyalása is a viszonzosság megsértésével egyértelmű, mert ez a parlamenti tárgyalás első mozzanata. Ezt hirtette fenyegetően az osztrák kormány sajtója. Ez volt a helyzet, amikor Wekerle miniszterelnök Bécsbe utazott. És mi a

helyzet ma, amikor Bécsből visszaérkezett? Az, hogy a magyar képviselőház közgazdasági bizottsága a megállapított napirendhez ragaszkodva tegnapi hirdetett ülésén elkezdte az autonóm vámtarifa tárgyalását. Beck báró osztrák miniszterelnök pedig nem rendeli le Oderbergből Marcheggre az osztrák fináncot. Szóval a viszonzosság megsértését — elhalasztották.

Egyelőre ugyanis aligha lehet másról szó, mint halasztásról, mert a két miniszterelnök tárgyalásáról kiadott felhivatalos közlés szerint a tárgyalásokat még nem fejezték be, hanem legközelebb folytatni fogják. De abból, hogy nem fujták le a vámtarifa tárgyalására egybehívott bizottsági ülést, kiderül, hogy Beck báró ezt a keserű pillanatot kénytelen lenyelni és egyelőre ennek dacára nem masiroz Magyarország ellen. Osztrák győzelemről tehát nem lehet szó. Annál bizonyosabb ez, mert osztrák részről a táviratok meglehetősen diadalittas hangon tárgyalják a két miniszterelnök tárgyalását. Már pedig az osztrák kormány rendszerint a megbátrálását szokta győzedelmi harsonával fedeztetni.

A bizottsági tárgyalás azonban csak egyik részlete a két kormány közti ellentétnek. Mert az osztrák kormány azt is állította, hogy a magyar kormány az ígérete értelmében csak a kiegyezési tárgyalások befejezése után tárgyalhatja a parlamentben a vámtarifát. Ezzel szemben rá lehet mutatni arra, hogy a magyar kormány álláspontja már 1906. nyarán a Beck miniszterelnökkel folytatott tárgyalás során az volt, hogy a vámtarifa parlamenti elintézését nincs oka siettetni, mert a vámparaszások számára szükséges utasításokhoz kellő alapot ad a felbatalmazási törvény. De ígéretet a magyar kormány nem tett és éppen ezért nem tűrheti, hogy az osztrák kormány neki diktáljon. Beavatott körökben beszélnek, hogy az ellentét megoldásának az

alapja az, hogy az osztrák kormány elejti a szöszegés vádját s belátja, hogy a magyar parlamentnek feltétlen joga a vámtarifa tárgyalása, viszont a magyar kormány egyelőre megvárja, hogy a kiegyezési tárgyalás most gyorsabban fog-e haladni. Sürgössé a vámtarifa tárgyalását csak a kiegyezési tárgyalások rossshiszemű elnyújtása tette. Az osztrák kormánynak tehát — tekintetbe véve a magyar kormánynak a tárgyalások gyors befejezésére irányuló törekvését — módjában van lehetővé tenni, hogy a magyar parlament az autonóm vámtarifát csak a kiegyezési tárgyalások befejezése után tűzze a plénumban napirendre. Ennek a módja az, hogy addig az időpontig, amíg az előkészítő bizottsági tárgyalás és a többi előzmény után a vámtarifa plenáris tárgyalása sorra kerülhet, lehetővé teszi a Beck-kabinet a kiegyezési tárgyalás befejezését. Hogy a tárgyalás pozitív vagy negatív eredményre fog-e vezetni, az más kérdés.

A tárgyalást már legközelebb Wekerle és Beck miniszterelnökök közvetlenül fogják folytatni. Később a szakközvetítők is összeülnek. És az osztrák kormány köréből eredő hírek is azt hangoztatják, hogy a kiegyezési tárgyalások befejezését siettetni fogják. Ez helyes és magában is eredmény, mert semmi se árt annyira az ország gazdasági helyzetének, mint ez a hosszas bizonytalanság.

Pénzügyi tisztviselők fizetésrendezése. A pénzügyi tisztviselők országos mozgalmaéhoz újabbban a szegedi pénzügyigazgatóság fogalmazói kara is hozzácsatlakozott és körlevelet bocsájtott ki, melyben országos kongresszus egybehívását sürgeti. A körlevél elmondja, hogy a pénzügyi tisztviselőknek nagy sérelme, hogy bár a törvény ugyanolyan magas képzettséget kíván tőlük, mint a bírói kartól, anyagi ellátásuk sok tekintetben sokkal rosszabb. Így például a bíráknak vidéken működő kiválóbb tagjai is évek óta aranyilag könnyen bejuthattak az V. fizetési

A „TORONTÁL” tárcája.

Utközben.

Sötét éjszakáig mulattunk. Künn hullott a hó s fehér, vastag lepellel takarta el messze környékig a falu képét... Életem legboldogabb órái azok, amikor kiruccanok Párisból, akármerre, csak valahová falura, egyik-másik jóbarátomhoz. Ezen az estén Labiche barátunknál mulattunk: Parcél, az angol festő, Maudant vívótanár és én. Valamennyien művészek és műbarátok. A forró tea és a hideg bor beleringattak bennünket abba a hangulatba, amikor eszünkbe jutnak régmúlt csinyjeink, régi szeretőink, kalandos múltunk egész tarkasága.

— Latjátok, — mesélte Labiche, — éppen ilyen téli estén volt az, amikor az életem legérdekesebb és egyúttal legrettenetesebb szerelmi kalandját végigéltem... Nagyon bizarr történet ez; előre figyelmeztetek benneteket, hogy csak a felét kell elhinnetek, pedig az egész igaz...

A német határon utaztam; egy poétikus állomásnál kedvem kerekedett, leszálltam a vonatról, ott hagytam az állomáson a podgyászó-

mat és bementem a helységbe. Bizony nem is tudom már pontosan a nevét, aféle igazi német városnév volt, amely különben is mellékes a történetemben.

A hólepte, keskeny házsonon át bejutottam egy barátságosan kivilágított tere, ahol zenés kávéház, vendéglő, sok üzlet és egy cukrászda kínálta a portékáját, meg a szórakozást. Imádom az ilyen ismeretlen, vadidegen helyeken való kóborlást, ahol nem ismerek senkit és ahol fészketlenül kószolhatok bele a legkülönbözőbb élevezetekbe. Miután előbb megbedáztam, egy kiesiny, barátságos és sörszagú étteremben, sétára indultam.

Egyszerre észrevettem egy urat, aki nagyon türelmetlenül álldogál egy kapu előtt. Azzal tűnt fel nekem, hogy amint mellette elmentem, szinte megcsapott a tulságos parfume-jének illata. A nevetségességig választékosan öltözött, de már idősebb uriember volt. Ez bizonyosan találka, gondoltam magamban és megállottam, hogy megfigyeléseimet folytassam. Ez természetesen bosszantotta az én emberemet, aki egy ideig ellenséges pillantásokat vetett felém, aztán sarkon fordult és eltűnt.

Eppen tovább akartam menni, amikor egy prémes gallérba rejtett arcú hölgy surrant el

mellettem a ház felé. De hirtelen ijedten visszaretent és futva osont be a szomszéd utcába.

— Lám, lám! — csettentettem a nyelvemmel, de még ki sem fejezhettem a gondolatomat, mert ebben a pillanatban bukkant elő az előbb látott öreg ur és nagy sietséggel törtetett a dáma nyomában. A kíváncsiság utánuk kergedett engem is. Eppen abban a pillanatban értem utól őket, amikor az ur a hölgyéhez jutott és nyers hangon rászólt:

— Lesteitek! Azt hitted, bolonddát tartasz ismét! De most megcsiptelek! — Jer velem!

Meglepetésem és örömem teljes volt, mert a szava a legtisztább francia szó csengése volt.

A hölgy idegenszerű hanglajtással, de annál nagyobb méltósággal felelt:

— Hagyjon nekem békét! Miért üldöz? Nem akarok többé hallani magáról, vén...

És a mondat végére olyan állat nevére biggyesztette, amely sértésként hangzik minden nemzetnél. Az ekképen aposztrofált gallér azonban annál tolaakodóbb lett s mitsem törődve az én közelségemmel, élesen rikácsolta:

— Te céda! Te szivtelen! Te... te... De már erre közbeléptem.

— Uram, mint francia ember, rendreutasi-

Első Nagybecskereki Biograph-vállalat.

CLUB-KÁVÉHÁZ

Gimnázium- és Kinizsi-utca sarkán.

Ma és mindennap látható a Club-kávéház saját felszerelésű **BIOGRAPHJA** (mozgófénykép-vállalat) új műsorral és a legérdekesebb, nagy vonzerejű ujdonságokat és látványosságokat mutatja be. Számos bohózatos ujdonság, humorisztikus és színezett látványosságok. A többiek között minden hétfőn és pénteken látható a Budapesten felvett káprázatos fényű **RÁKÓCZI-ÜNNEPELY**. Ezen hódoló felvonulás oly pazar kiállítású és megkapó, hogy ezen kép egymagában is megérdemli a legnagyobb megelégedést.

Kezdete naponta este 9 órakor.

Vasár- és ünnepnap egy külön előadás 6 órai kezdettel.

119-30.13 Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Belépő-díj 40 fillér.

Reber Ferenc, kávé.

osztályba, míg a pénzügyi tisztviselők legfeljebb a VI. osztályig emelkedhetnek, mint pénzügyigazgatók. A mozgalom célja az, hogy ebben a szakban is megteremtse a szolgálati pragmatikát, mert eddig a legnagyobb méltatlanságok forrása volt az a rendszer, hogy minden hivatali lépcsőért pályázni kellett. A fizetésrendezés ügyében március hó folyamán országos kongresszus lesz Budapesten, melynek határozatát fölterjesztik a kormányhoz és képviselőházhoz.

Torontálmegye Petőfiért.

— Saját tudósítónktól. —
— február 22.

Ismeretes, hogy a budapesti Petőfi-társaság a népszabadság lánglelkű dalnokának, Petőfi Sándornak emlékezetét minél közvetlenebbül akarja szívébe és ismeretébe vénsi az utókornak s ezért Petőfi-muzeumot létesít a fővárosban, ahol a nagy költő emléktárgyait s minden reá vonatkozó egyéb tárgyat összegyűjtve elhelyezze és így szemléltető, lelkesítő és tanulságos képet nyújtana róla.

A Petőfi-társaság a muzeum céljaira már meg is szerezte Petőfi nagy kortársának, Jókainak Bajza utcai házáat, de mivel a társaság egy maga nem képes a muzeum költségeit fedezni, elhatározta, hogy az ország közönségéhez, különösen pedig a magyar nőkhöz fordul, hogy lelkesedésükkel segédkezzenek a Petőfi-muzeum anyagi fundamentumának megerősítéséhez.

A nagy eszme, mint örömmel jelenthetjük, legelőször a Petőfitől rajongással megénekelte déli-bájos alföldhöz tartozó Torontálmegyében keltett visszhangot.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága agilis és lelkes tagjának, Knyaskó Lajos nagybecskereki felső kereskedelmi iskolai igazgatónak kezdeményezésére ugyanis a kulturegyesület kezébe vette a Petőfi-muzeum ügyét itt a vármegyében, s elhatározta, hogy megindítja az akciót, hogy a vármegye közönsége minél imponzással támogassa a Petőfi-muzeum ügyét.

A kulturegyesület a mozgalom ügyét a torontálmegyei hölgyek kezébe teszi s egy hölgybizottságot alakítva, ez mint Petőfi-hölgybizottság szervezi a mozgalmat és a gyűjtést.

A kulturegyesületnek a mozgalom élére sikerült megnyerni Botka Bélánét, főispánunk költői lelkű feleségét.

Ma délből tisztelgett nála Jankó Agoston alelnök vezetésével az egyesület igazgatósága részéről dr. Vinczehidny Ernő, Knyaskó Lajos, dr. Nagy Dezső és Somfai János s fölkerítették, hogy álljon a mozgalmat intéző hölgybizottság élére.

tom önt a durvaságáért, amelyvel nőt bántani merészel . . . Hordja el magát!

Azt hittem, dráma, összeütközés következik; de az ellenkezője történt. Az öreg gavallér ijedten hőkent vissza, szinte alázatosan dányogott:

— Pardon, ez az én ügyem . . . önnek semmi köze ehhez!

Hanem a hölgy sietett fölhasználni az oda-jöttömet és gyorsan beléfűzve a karomba az ő karját, immár kacér parancsolással felelte a támadójának:

— De igenis, köze van ennek az urnak az én ügyemhez . . . Ő a vőlegényem és megvédelmez. Ugy-e Georges?

— Természetesen, — feleltem azonnal. — Jer velem, édesem, haza kísérlek.

A faképnél hagyott gavallér bambán maradt egy helyben, mi pedig nevetve, de gyors irambal tártuk be a városba.

Amikor már bizonyos távolba jutottunk, bemutatkoztam.

— Igazán köszönöm önnek, uram, hogy megmentett, — felelte új barátom, — de ez az ur szinte üldöz a szerelmével, naponta megles és nem tudok előle menekülni. Vén ostoba . . . rám pazarolja az ajándékait, pedig gyűlölöm, utálom!

A kicsike — most láttam csak, mennivre bájos, széke, kékszemű — a helybeli színház naivája volt: félig francia, félig német eredetű, valahonnan Elzászból való.

— Ma este szerencsémre nincs do'gom a színházban és így nem bánom, ha kis időre feljön hozzám; legalább addig, amíg ez az öreg elmegy az odujába.

Pompás művész-fézszekbe jutottam: csupa illat, csipke, virág és babétkoszoru. Ebben a fézszekben pedig ennyivaló dalosmadár volt maga a lakója.

Jankó Agoston lelkes szavaira a főispán né kész örömmel vállalta a megbízatást s a tisztelgést egyben értekezlet is követte, amely körvonalazta a mozgalom programját.

E program szerint Botka Béláné főispáné március elsején d. u. 4 órára értekezletre hívja össze a város hölgyeit a vármegyeház főispáni kistermébe.

Az értekezlet elé javaslatot terjeszt, amely szerint:

1. Örömmel üdvözi a Petőfi-Társaságot a Petőfi ház és ereklyemuzeum érdekében megindított országos mozgalom kezdeményezése alkalmából, lelkesedéssel felkarolja az eszmét s erről a Petőfi-Társaságot az elnökség értesíti.

2. Kimondja, hogy csatlakozásra hívja fel a vármegye hölgyeit.

3. Felhívást tesz közzé és gyűjtőleveket bocsájt ki a vármegye összes hatóságaihoz, testületeihez, egyesületeihez s tanintézményeihez pénzügyi adományok, Petőfi-re vonatkozó emlékek, ereklyék gyűjtése, esetleg Petőfi-ünnep rendezése érdekében.

4. Megkeresést intéz a vármegyénkben megjelenő hírlapok szerkesztőjéhez a mozgalom támogatása érdekében.

5. Végül kimondja, hogy úgy az elfogadott határozati indítvány munkáinak végrehajtásával, valamint a további teendők intézésével a megválasztott tisztikart bizza meg.

A mozgalom bevezetésül a Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület március 2-ikán belépődíj nélkül Petőfi-estet rendez a kaszinótársulat nagytermében, amelyen dr. Ferenczy Zoltán egyetemi tanár, a Kisfaludy-és Petőfi-társaság tagja, Petőfi Sándornak legkiválóbb méltatója, tart előadást Petőfiről és költészetéről.

Az előadás a hazafias mozgalomra való tekintettel szíveségből közreműködik a filharmóniai társulat, amelynek énekkara Petőfi-dalokat énekel, azonkívül lesz szavalás is.

Az előadás után Ferenczy Zoltán tiszteletére vacsora lesz a kaszinóban.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A király adománya. A király a pancsovai ág. h. ev. egyházközségnek temploma építésének befejezéséhez magánpénztárából 600 kor. segélyt adományozott.

— Mokrin község vámszedési joga. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg a közutak és vámokról szóló 1890.

— Kedves vőlegényem, — inceskedett nevetve, — most már meg kell jutalmaznom egy csésze teával.

— Köszönöm, azt elfogadom, de csak úgy, ha az édességet sem tagadja meg abból.

— O, maga francia!

Ez a tiltakozás azonban nem szabott határt a kalandnak. Nagyon is ellenkezőleg. Bebizonyított előttem újra az igazság, hogy a legtöbb hódítást nekünk, férfiaknak, a véletlenség nyújtja . . .

Már régen elmúlt éjfélt, amikor Charlotte C. kisasszony azt parancsolta nekem, hogy immár haza mehetek. Kedvetlenül botorkáltam le a lépcsőkön, gyufával világítva meg előttem az utat a vén ház kijáratá felé.

Egyszerre megbotlottam valamiben. Megálltam s puhát éreztem a lábam alatt. A gyufám nem égett, ujjat kellett tehát gyujtanom.

Amikor ekkor a földre pillantottam, vad rémülettel kiáltottam fel . . . a földön véres emberalak feküdt.

A kiáltásomat meghallották a házbeliék és meghallotta első sorban a kedvesem.

— Mi az? Mi baja történt? — kiáltott le az emeletről.

— Egy ember . . . talán halott . . . csupa vér! — feleltem iszonyattal s nem mertem mozdulni a helyemről.

Perccel később már összefutott a háznap. És tudjátok, ki volt a halott? Az az öreg ur! . . . Revolvere ott szorongott még a kezében.

A tragédiába belekeveredtem én is. Tanúnak fogtak, vallattak s egy hétig ott kellett vesztegelnem abban a kis városban halálos bosszúság és lehangoltság közepett, mert hát ennek az emberhalálnak én voltam az okozója.

Azóta sósasem avatkozom többé mások szerelmi ügyébe.

Octave Mirbeau.

évi I. t. cikk 81. és 86. §§-ai alapján Mokrin község részére a mokrini vasútállomástól Mokrin községig terjedő, a m. kir. államvasutak tulajdonát képező vasuti hozzájáró ut, a községi fűtőcső s a rajtuk lévő, illetve építendő műtárgyak ki- illetve felépítése, kezelése és fenntartása, esetleg újból építése fejében a kövezetvámszedési jogot tíz évre oly kikötéssel engedélyezte, hogy a vámszedési jog tényleges gyakorolhatása csakis a vámtárgy kiépítése és annak felülvizsgálása után a minisztertől e részben kinyerendő engedély alapján veheti kezdetét.

— Elhunyt esperes. Mint részvétellel értesítünk, Thész János perjamosi rk. esperes-plébános, megyebizottsági tag meghalt. A közönségében álló és nagy népszerűségnek örvendő esperes halála a megyei papság körében nagy részvételt kelt. Az elhunyt esperes életrajzi adatai a következők:

Született 1845. március 11-én a tolnamegyei Báltaszéken. Aldoztára 1869-ben szentelték föl s ettől az időtől kezdve előbb Lippán, majd Nagybecskereken működött mind segédlelkész. Nagybecskereken azonkívül néhai Várady János plébános mellé 1877-ben koadjutornak nevezte ki az egyházmegyei hatóság, mely állást másfél-éven át töltötte be nagy körültekintéssel. 1878-ban Mihalovits Zágrabi bitoros-érsek mint kegyur a haulikfalvai plébánia vezetésével bízta meg, 10 évvel később pedig a perjamosi plébániára nevezte ki plébánosnak, ahol installáltatta is magát. 1881-ben kerületi titkár, 1894-ben pedig kerületi esperes lett.

— Esküvő. Báró Rajachich Vladimir temesmegyei tb. főszolgabíró hétfőn tartotta Zomborban esküvőjét Krónits Micikével, dr. Krónits István zombori ügyvéd leányával.

— Uj szegedi plébános. Szeged város megüresedett belvárosi plébániájára tegnap volt a választás. A plébániára pályázó Jászai Géza szegedrókusi és dr. Babinszky József csókai plébános közül a város tegnap közgyűlésén közfelkiáltással Jászai Gézát választotta meg belvárosi plébánosá.

— Harmadik osztály a gyorsvonatokon. Mint fővárosi levelezőnk jelenti, a kereskedelmi miniszterium a tavaszi menetrend megállapításánál teljesíteni óhajtja azt a régi kívánást, hogy a gyorsvonatokon is legyen harmadik osztály. Részben teljesülni is fog ez az óhaj, amennyiben Budapest—Szombathely közt gyorsvonat közlekedést létesít, úgy hogy a vonat Budapestre érkezése és Szombathelyre való visszaindulása közt hetedfél óra idő lesz, amit az utasok Budapesten tölthetnek. Ezen a vonaton, amely óránként 90 kilométer gyorsasággal fog közlekedni, harmadosztályú kocsik is lesznek rendszeresítve. Ezután következnek majd a többi gyorsvonatok ellátása 3-ik osztályú kocsival.

— Felülfizetés. A „Nagybecskereki filharmóniai egyesület” február hó 12-én tartott vég estélyén az egylet pénztára javára a következő felülfizetések történtek: dr. Billitz Béla 2 kor., Klein Herman 5 kor., dr. Várady Imre 8 kor., Nagyinszki Szvetozár 5 kor. Az egylet vezetőse ezennel köszönetet mond a felülfizető uraknak.

— Köszönet. A nagybecskereki takarékpénztár előleg-egylet 20 koronát adományozott a Kereskedelmi egylet céljaira, melyért legmélyebb köszönetét nyilvánítja az elnökség.

A nagybecskereki takarékpénztár előleg-egylet 20 koronát adományozott a szeretetház céljára, melyért köszönetét nyilvánítja Szalay József lelkész.

— Akik pénz nélkül mulatnak. A csütörtökről péntekre virradó éjszakán Nikolin Tódor ivandai és Czvetkov Zsiva nagybecskereki lakosok kedélyes murit akarván csapni, betértek Rösler Jenőné, szül. Goldstein Ida Árpád-utcai kávéházába s itt jómódu nagybecskereki gazdának adták ki magukat, holott a valóságban szegény napszamosok s kőszpénzvagonuk ezen az éjszakán 20 krajcárnál többet nem tett ki.

Fellépésük a kávéháztulajdonosnőben is bizalmat gerjesztett s a két atyafi kihazsnálva is alkalmas, derűre-borura rendelt sülteket, szivarokat és drága butélias borokat. Hajnal felé aztán egyszerre összeveszték, dulakodni kezdtek s verekedés közben mindketten kikerültek az utcára, ahol aztán nyomtalanul eltűntek a februári hajnal ködében.

A kávéháztulajdonosnőnek is csak most jutott eszébe, hogy az egész verekedési jelenet csak színlelt volt, mert az atyafiak ily módon megakartak menekülni a cseh fizetésétől, ami sikerült is. A csendőrség most család címen megindította az eljárást Nikolin és Czvetkov ellen, akik beismerték tettüket.

— Meggyilkolt mezőúr. Hajmeresztő gyilkosság tartja igazatosságban tegnapelőtt óta a temesmegyei Markovec község lakosságát. Három földmives, névszerint Branka Aurél, Moldován Mihály és Breda Ádám markoveci lakosok, megölték tegnapelőtt este a kormából hazafelé haladó Bergyán Iliá mezőúrt és firkósbotokkal agyonverték. Bergyán még a múlt év folyamán többször megálgolta a gyilkosokat, akik

— Meggyilkolt mezőúr. Hajmeresztő gyilkosság tartja igazatosságban tegnapelőtt óta a temesmegyei Markovec község lakosságát. Három földmives, névszerint Branka Aurél, Moldován Mihály és Breda Ádám markoveci lakosok, megölték tegnapelőtt este a kormából hazafelé haladó Bergyán Iliá mezőúrt és firkósbotokkal agyonverték. Bergyán még a múlt év folyamán többször megálgolta a gyilkosokat, akik

— Meggyilkolt mezőúr. Hajmeresztő gyilkosság tartja igazatosságban tegnapelőtt óta a temesmegyei Markovec község lakosságát. Három földmives, névszerint Branka Aurél, Moldován Mihály és Breda Ádám markoveci lakosok, megölték tegnapelőtt este a kormából hazafelé haladó Bergyán Iliá mezőúrt és firkósbotokkal agyonverték. Bergyán még a múlt év folyamán többször megálgolta a gyilkosokat, akik

— Meggyilkolt mezőúr. Hajmeresztő gyilkosság tartja igazatosságban tegnapelőtt óta a temesmegyei Markovec község lakosságát. Három földmives, névszerint Branka Aurél, Moldován Mihály és Breda Ádám markoveci lakosok, megölték tegnapelőtt este a kormából hazafelé haladó Bergyán Iliá mezőúrt és firkósbotokkal agyonverték. Bergyán még a múlt év folyamán többször megálgolta a gyilkosokat, akik

— Meggyilkolt mezőúr. Hajmeresztő gyilkosság tartja igazatosságban tegnapelőtt óta a temesmegyei Markovec község lakosságát. Három földmives, névszerint Branka Aurél, Moldován Mihály és Breda Ádám markoveci lakosok, megölték tegnapelőtt este a kormából hazafelé haladó Bergyán Iliá mezőúrt és firkósbotokkal agyonverték. Bergyán még a múlt év folyamán többször megálgolta a gyilkosokat, akik

ezért véres boszút forraltak ellene és rettenetes tervüket az este végre is hajtották. A tetteseket, akik teljes beismerésben vannak, a csendőrség még az éj folyamán kinyomozta és letartóztatta. A gyilkosokat a csendőrök tegnap délelőtt átszolgáltatták a verseci kir. járásbírósnak. Bergyán Ilia nős ember volt és három kicsi gyermekét a legnagyobb nyomorban hagyta hátra.

— Tizenhét betörés egy éjszaka. Mint Kis-oroszló jelentik, ott a napokban éjjel 17 helyen törtek be. A csendőrség a betörőket Barbu Máttyás, Réca, Ferkovics Máttyás és Petrovics Péter odaváló cigányokban kinyomozta. Megtalálták a lakásukon a sok lopott disznóhúst, zsírt és ágyneműt. A tetteseket bekísérték a kikindai kir. törvényszéki fogházba.

Irodalom.

* Az Arany János-Társaság Temesvárott február hó 23-án szombaton délután 5 órakor, az ottani állami főreáliskola dísztermében zártülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnök az ülést megnyitja. 2. Az új pályatételek megállapítása. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

* Párisi elbeszélések. Irta Francois de Rive. Különleges könyv került ki a sajtó alól: Vérbeli párisi történetek, a Szajna parti főváros bizarr világának megkapóan jellegzetes, minden ízében eredeti rajzai. Történetek, melyek a boulevardok lenge köntöse alatt az élet humorának, torzalkainak, finom acéltanságának és hazugságának adják a skizzeit. A legeredetibbe azonban ezeknek a párisi elbeszéléseknek az írója. Franciás neve alatt — magyar író rejtezik, aki sok időt töltött a külföld metropolisaiban és ott leszárt tapasztalatait vetette ide olvasmányul, mulattatásul szerény álnév alatt. Inkognitóját megőrzik és tájékoztatót sem adunk róla. Különben is a könyv tartalma érdekel bennünket elsősorban. Merész rajzot találunk mindjárt a könyv elején, egy szerelmi történetben, amelyről mértődnnyire érzik párisi zamatja. Kedves király-idilt mesél egy sévresi vázáról, amelyet cserébe adott Lajos Fülöp király egy másikért, amely eltörtött egy éjszakán és a törés zajával megmentette a király becsületét. Nem lehet itt felsorolni valamennyi érdekes meséjét ennek a könyvnek, 217 oldalon csupa francia ötleit vidítja fel az olvasót: ötletek, amelyek könnyed felszín alatt egy cinikus író megfigyelései markolnak az életbe. A szépen kiállított kötet, melynek címlapját igazi párisi kép díszíti, a Légrady Testvérek kiadásában jelent meg és ára 2 korona.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 22. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház ma délelőtt ülést tartott.

Az ülés megnyitása után napirend előtt személyi vita volt.

Pop C. István ugyanis Hock János tegnapi beszédére reflektált s azt cáfolgatta.

Hock János felelt neki rögtön, hanem mivel nagyon terjedelmesnek mutatkozott a beszéde,

az elnök figyelmeztette, hogy szigoruan a személyes kérdés kereteiben maradjon.

Hock János az elnök szavaira megjegyezte, hogy az elnöknek talán még se kellene ennyire mennie. (Helyeslés)

Az elnök viszont azt magyarázta Hocknak, hogy ő neki kötelessége a házszabályok betartásáról gondoskodni.

A személyes kérdésbe belevegyült Vajda Sándor is, végre azonban elintézték a dolgot.

Azután harmadszori olvasásban megszavazták a munkásbiztosításról és betegsegítésről szóló törvényjavaslatot.

Most megkezdtek a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslatot Semsey László ismerteti s ajánlja elfogadásra.

Mérey Lajos a függetlenségi párt nevében megszavazza a javaslatot, de pénzügyi és közjogi szempontból nem hallgathatja el aggodalmait s különösen kifogásolja, hogy a közös hadsereget a honvédekkel együtt tárgyalja.

Kossuth Ferenc felvilágosítást nyújt arról, hogy a javaslat nem tárgyalja együtt a közös hadsereget a honvédséggel.

Okolicsányi László néhány megjegyzés kíséretében elfogadja a javaslatot.

Bolgár Ferenc államtitkár mindenekelőtt szintén bizonyítja, hogy a javaslat nem foglalja együvé a közös hadsereget és a honvédséget. Rámutat azután arra, hogy a javaslatnak szociális jelentősége van s különösen fontos háboru esetében. Kéri a javaslat elfogadását.

Erre a javaslatot általánosságban megszavazzák.

A részleteken hasonlóképpen hamar tulesik a Ház s Mérey Lajos felszólalása után részletekben is megszavazzák.

A számvizsgáló-bizottság és kérvényi bizottság jelentései után az elnök javasolja, hogy miután egyéb tárgy nincs, a Ház holnap ne tartson ülést s a legközelebbi ülés hétfőn legyen.

A Ház így határoz s ezzel az ülés véget ért.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök folyó hó 26-án, kedden Bécsbe érkezik, hogy Beck báró miniszterelnökkel újra felvegye a kiegyezési tárgyalások fonalát. A tárgyalások újra való felvételének ezt az időpontját már régebben állapították meg s Beck már január havában kijelentette, hogy február végével hozzáfognak a kiegyezési anyag második olvasásához. Ezt a terminust tehát nem a legutóbbi megbeszélésen állapították meg. Egy előkelő függetlenségi organumnak az a híradása sem felel meg a valóságnak, mintha a tárgyalások befejezésére vonatkozólag kötelező terminust tűztek volna ki. A miniszterelnökök csak kölcsönös ígéretet tettek, hogy a tárgyalásokat a lehetőségig meggyorsítani fogják.

Küldöttségek a miniszterelnöknél.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt három délvidéki község, Hódony, Ujbessenyő és Kisbecskerek küldöttsége tisztelgett a miniszterelnöknél s azt kérték, hogy a dohánybevéltási árat emelje a kincstár 50%-al. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérdést s ilyekezni fog azt kedvezően megoldani.

Elnökválasztás a német birodalmi gyűlésen.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák: Nagy izgalmak közepette választotta meg tegnap az ujonnan alakult német parlament elnökét és alelnökét. A szavazásnál a centrum és a szociáldemokraták szövetségére léptek, de így is kitűnt nagy minoritásuk, melybe a legutóbbi általános választások alkalmával kerültek. A kormányt támogató új többség, a konzervatívok, a szabadelvűek és a nemzeti szabadelvűek 214 szóval 164 ellen választották meg jelöltjüket, Stolberg grófot, aki eddig alelnök volt s a konzervatív párthoz tartozik. Alelnökkül dr. Paaschl nemzeti liberálist és Kaempf szabadgondolkodót választották meg.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1907. február 22.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		Kilos	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	15.15	15.55
Pestvidéki	74	—	—	78	14.75	15.10
Bánsági	75	14.30	14.55	79	—	—
Bácskai	75	14.40	14.70	78	15.05	15.35
Szerbiai	76	—	—	79	—	—

Egyéb gabonaneműk		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	13.15	13.35
Árpa	takarmányáru I. r.	—	—
	másodrendű	13.20	13.50
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	15.—	15.50
Tengeri	bellöldi új	—	—
	román vagy bolgár	10.20	10.40
	cinqquantin	—	—
Rapce	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, február 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	15.02—
Buza (okt. 1907.)	15.76—
Rozs (áprilisra 1907.)	13.66—
Zab (áprilisra 1907.)	14.92—
Tengeri (májusra 1907.)	10.42—

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Pórujjárt leányrablók. Krsztics Szvetozár 20 éves perlaszi legény szerelemre gyuladt Koszlovacscky Milán ottani gazdag parasztnak Draga nevű 17 éves leánya iránt és mivel a leányt nem akarták hozzáadni, elhatározta, hogy megszőketti. Romantikus tervét végre is hajtotta, Gojkov Zsiva és Gáspár Jóca nevű barátjai segítségével 1906 április 14-én. Amikor ugyanis a leány — délután 5 órakor — a templomból hazajövet elhaladt Krsztics háza előtt, Krsztics váratlanul megrohanta a leányt, átkarolta és készen álló kocsijába vonszolta, ahol már várt reájuk két társa. A vakmerő rablást hamar megtudták a községben és a leány még aznap este visszakerült a szüleihez. Az ügyesség Krisztics, Gojkov és Gáspár ellen a bkv. 321. §-ába ütköző személyes szabadság miatt emelt vádat és a pancsovai kir. törvényszék az e hó 16-án megtartott főtárgyalás után Krisztics Szvetozárt két évi fegyházra, Gojkov Zsivát hat havi börtönre, Gáspár Jócát pedig egy évi börtönre ítélte. Az elítéltek felebbezték s a temesvári kir. ítélőtábla tegnap az elsőbíró-ság ítéletének megváltoztatásával Krszticset 8 havi börtönre, Gojkovot 3 havi fegyházra, Gáspárt 6 havi fegyházra ítélte.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Február 24. A „B-komlósi takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 24. A „Beodra-karlovai takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
- Február 24. A „Beodra-karlovai önségélyző szövetkezet” közgyűlése.
- Február 24. A „Jarkováci népbank részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 24. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet mint szövetkezet” közgyűlése.
- Március 7. Az „Eleméri takaré- és előleg- és hiteleszövetkezet” közgyűlése.
- Március 10. A „Nagybecskereki takaré- és előlegezési társulat” közgyűlése.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1907. évi február hó 15-től február hó 21-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozás történt:
Heinermann József tulajdonát képező 1 hold 352 négyszögöl szőlőt megvette Klika Vendel és neje Wágner Mária 3200 koronáért.
Weiterschán János tulajdonát képező 400 négyszögöl szérűskertet megvette Visolszki György és neje Levakov Julianna 800 koronáért.
Ifj. Gaszmann János és neje Pollinger Mária tulajdonát képező 10 hold szántót megvette Keger Konrad és neje Pollinger Borbála 10.000 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztették a Nagybecskereken, 1907. évi február hó 22-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.80 korona
kétszeres	—	6.—
rozs	—	5.50
árpa	—	6.60
zab	—	7.—
kukorica	—	4.50
repece	—	15.—
széna I.	—	7.—
II.	—	4.50
szalma I.	—	4.—
II.	—	3.—
burgonya 1 kilogr.	—	—8
marhahus I. 1 kilogr.	—	1.46
II.	—	1.36
borjú hus I.	—	2.—
II.	—	1.90
disznó hus I.	—	1.80
II.	—	1.70
juh hus	—	1.04
zsir	—	1.68

Nyilttér.*)

MOST JELENT MEG!

FORRADALOM

SZOCIÁLIS REGÉNY.

IRTA: SOMFAI JÁNOS.

Kapható Nagybecskereken a kiadónál: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdai műintézetében és minden könyvkereskedésben. A pompás kiállítású husz ives érdekes könyv ára füzve 4 korona, kötve 5 korona.

(27-x.19)

*) Az e rovát alatti közzétételért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1906. október hó 1-től

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.
Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányú vonal) délután 12 óra 20 perc.

Rudolfsgnád község előjáróságától.

839. szám 1906.

215 31

Hirdetmény.

Rudolfsgnád községnek **hajó kikötő építésére** következő faanyagra van szüksége:

Minőség: „Boszniai fekete fenyő” és pedig:

141 drb különböző nagyságú pilotára 64-55 köbm.
75 „ „ gerendára 74 47
552 „ „ pallóra 44 74

Szállítási hely: rudolfsgnádi Tiszapart, szállítási határidő: a hajózás megindultával azonnal.

Ajánlatok Rudolfsgnád község előjáróságához címezve folyó évi március hó 10-ig beadandók.

A részletes anyagkimutatás a községnél betekinthező.

Rudolfsgnád, 1907. évi február hó 20.

A községi előjáróság.

Hirdetmény.

Ó-Telek községe egy 7 éves sárga szőrű kiselejtett

tenyészmént

folyó évi március hó 1-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen elad.

(211—3.3)

Előjáróság.

Nagybecskereki kaszinó-társulat.

Meghívó.

A Nagybecskereki kaszinó-társulat 1907. évi március hó 3-án délelőtt 11 órakor a kaszinó nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a társulat tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatói jelentés 1906. évről.
2. Az 1906. évi számadás bemutatása.
3. A számvizsgáló-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása.
4. A könyvtárnok jelentése.
5. A választmány kiegészítő választása.
6. Az 1907. évi költségvetés megállapítása.
7. Indítványok.

Szávits Sándor,
társulati jegyző.

Franz J. L.,
társulati igazgató.

Kivonat az alapszabályokból. 14. §. A közgyűlésen csak azon tagok birnak szavazati joggal, kik tagsági díjajikkal hátralékban nincsenek. (213—22)

EGY HÁZ

800 □ öl területű üzlettel és gabona-raktárakkal, a Tomaseváci országúton, mely Nagybecskerek, Pancsova és Verseccelel van összekötve, eladó.

Vevők legkésőbb március hó 20-ig jelentkezhetnek a tulajdonosnál

FEILER FRIGYES,

(210—16.3)

háztulajdonos.

Keresztesi tej- és minden sajáttermésű gazdasági cikkeket értékesítő szövetkezet.

Hirdetmény.

A „Keresztesi tej- és minden saját termésű gazdasági cikkeket értékesítő szövetkezet” felszámolás alatt cég felszámoló-bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. törvényszék 1907. január hó 20-án 545. szám alatt kelt végzésével a szövetkezet felszámolását bejegyezte. Felhívtnak mindazok, kiknek a szövetkezettel szemben kötelezettségeik vannak, hogy azokat a hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónapon belül alulírt felszámoló-bizottságnak jelentsék be, mert különben követeléseik nem fognak figyelembe vétetni.

Keresztes, 1907. február hó 13-án.

A felszámoló-bizottság.

Kováts István.

195—32

Meghívó.

A nagybecskereki Oppova—Budzsák negyedbeli háromtagos szerbajku földbirtokosok gazdasági szövetkezete 1907. évi február 24-én délelőtt 8 órakor a város-házi nagyteremben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezeti tagok ezennel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető, szavazatszedő bizottság és hitelesítők választása.
2. Devity Ackó igazgatósági tag lemondása folytán egy igazgatósági tagnak választása.
3. Indítványok.

Nagybecskerek, 1907. február 19.

Gardínovacski Milán,

216—1.1

szövetkezeti igazgató.

●● Tüdő- és gégebetegeknek, ●● asthmásoknak.

Aki tüdő és gégefő betegségét, legyen az bármily makacs, aki asthmában szenved bármilyen hosszú idő óta s ha betegsége gyógyíthatatlannak is tűnik már, aki e betegségektől egyszer s mindenkorra szabadulni akar, az forduljon **Wolffsky A. céghez, Berlin N., Welsensburgerstrasse 79.** — Ezernyi ezer köszönőlevél garانتálja a kúra gyógyhatását. — Tájékoztató ingyen. 144—10.10

28. sz. 1907.

214—1.1

Arlejtési hirdetmény.

Kumán község szándékozik egy

== ártézi kutat ==

furni 80 mm. belső, 89 mm. külső átmérőjű „Mamszom“-féle csövekkel és perccenként legalább 30 liter víz kivántatik.

A község semmiféle fuvarozási vagy más munkát nem vállal magára.

Ajánlatok folyó évi március hó 20-ig alulírt előjáróságához beküldendők.

Kumán, 1907. február hó 20-án.

Kumán község előjárósága.

Szőlőit-
ványokat

a leg-
nemesebb

Csemegé fajokban szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb változatokban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti

első szőlőitvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes**
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerzhet magának fenti szőlőtelep felőlten megbízhatóságáról.

(10—22.10)

HIRDETÉSEK

felvétetnek a

„TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.